

**Loabága suokhan
Lavangen kommune**

Finansreglement

Vedtatt i kommunestyret 23.02.2023, sak 2/23

INNHold

Pkt	Overskrift	Side
1.	Finansreglementets virkeområde	2
2.	Hjemmel, gyldighet og avvik.....	2
3.	Forvaltning og forvaltningstyper	2
4.	Formålet med kommunens finansforvaltning.....	3
5.	Generelle rammer og begrensninger.....	3
6.	Forvaltning av ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål	4
6.1	Innskudd i bank	4
6.2	Avkastningsmål.....	3
7.	Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.	4
7.1	Vedtak om opptak av lån.	4
7.2	Fullmakter til kommunedirektøren.....	4
7.3	Valg av låneinstrumenter.....	4
7.4	Tidspunkt for låneopptak.....	5
7.5	Konkurrerende tilbud.....	5
7.6	Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter	5
7.7	Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak	5
8.	Rapportering	5
9.	Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva	6
10.	Garantier	6
10.1	Krav til innholdet i vedtak om garantier	6
10.2	Begrensninger i garantiens varighet	7
10.3	Kommunale garantier for små beløp	7
11.	Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.....	7
11.1	Risikovurderinger.	7
11.2	Kvalitetssikring	7

1. Finansreglementets virkeområde

Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder og underliggende fullmakter/instrukser/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering av langsiktige finansielle aktiva.

Hvem gjelder reglementet for

Reglementet gjelder for Lavangen kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter Kommunelovens kapittel 9 og vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 20. I den grad disse virksomhetene har en egen finansforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet.

2. Hjemmel, gyldighet og avvik

Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- ◆ Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.2018, § 14.
- ◆ Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner fastsatt av KRD 18. november 2019. (FOR-2019-11-18-1520)

Gyldighet

Reglementet trer i kraft fra om med den dagen det er vedtatt av kommunestyret. Finansreglementet skal vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode,

Dette reglementet erstatt alle tidligere regler og instrukser som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Lavangen kommunes finansforvaltning.

Dersom det oppstår avvik fra finansreglementet, skal kommunestyret snarest informeres og reglementet endres.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsen i forskriftene om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltning av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld).

Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- ◆ Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål
- ◆ Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansavtaler

- ◆ Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige aktiva.

4. Formålet med kommunens finansforvaltning.

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktivitet innenfor definerte risikorammer og med størst mulig grad av stabilitet og forutsigbarhet for kommunens budsjetter. Skal og sikre at kommunens finans- og gjeldsforvaltning drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og i henhold til kommunestyrets til enhver tid gjeldende vedtak. Det er også viktig å ivareta grunnprinsippet i kommunelovens formålsbestemmelse om å legge forholdene til rette for en tillitskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale fellesinteresser

Dette søkes oppnådd gjennom følgende:

- ◆ sikre at løpende betalingsforpliktelser innfris ved forfall
- ◆ sikre gode rutiner rundt plassering av overskuddslikviditet
- ◆ lavest mulig total kostnad på lånte midler innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

5. Generelle rammer og begrensninger

Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter

- ◆ Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlige finansiell risiko – jfr. Kommunelovens § 14-13.
- ◆ Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen. Det påligger kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge fram saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- ◆ Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelige måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunens er eksponert for.
- ◆ Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.
- ◆ Kommunedirektøren skal, med hjemmel i dette finansreglement, utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- ◆ Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillat brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.

Konkrete ramme for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet) gjeldsporteføljen og langsiktige finansielle aktiva omtales i fortsettelsen hver for seg.

6. Forvaltning av ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål

Kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) skal plasseres i bankinnskudd. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Med «ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål» menes midler som skal kunne være tilgjengelige for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller. Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet.

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrangering A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettigheter.

6.1 Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder begrensninger:

- a) Tidsbindingen kan ikke avtales for en periode over 6 mnd.
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn NOK 10 mill

6.2 Avkastningsmål

Kort tidshorison: På kortsiktig likviditet bør det være en avkastning som minimum bør tilsvare rentebetingelsene i kommunens hovedbankforbindelse. Avkastningen måles mot 3 mnd NIBOR eller tilsvarende.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.

7.1 Vedtak om opptak av lån.

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret.

7.2 Fullmakter til kommunedirektøren.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal kommunedirektøren gjennomføre låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår (avdragstid og rentebetingelser). Kommunedirektøren delegeres myndighet til å underskrive lånedokumentene. Kommunens innlån skal for øvrig forvaltes etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet og i tråd med bestemmelsene i kommunelovens § 14-14 mv. (Se også §§ 14-15 til 14-17)

7.3 Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt livselskaper.

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

7.4 Tidspunkt for låneopptak.

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.5 Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes flere konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks. etableringslån i Husbanken).

7.6 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimaliseres låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidige renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnadene.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende:

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall.
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjelder skal til enhver tid være mellom 1 og **5 år**.
- c) Minimum 1/3 av gjeldeporteføljen skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år), minimum 1/3 skal ha faste rente.
- d) Andelen av gjeldsporteføljen som har fast rente bør fordeles i 1 til 5 års, segmentert på en slik måte kommunene får lavest mulig refinansieringsrisiko.

7.7 Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende:

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulige lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere långivere.

8. Rapportering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapporteringen pr 1. og 2. kvartal, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledige likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, samt gjeldsforvaltning og øvrige finansielle plasseringer. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal inneholde en beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko og avkastning, sammenholdt mot målene og avkastningene i finansreglementet.

Rapporten skal også inneholde en beskrivelse og vurdering av evt. Vesentlige endringer i markedet og i kommunens finansielle risiko.

Rapporten skal:

- ◆ vise hvordan de finansielle midlene er sammensatt og markedsverdien, samlet og for hver gruppe.
- ◆ vise hvordan de finansielle forpliktelsene er sammensatt og verdien, samlet og for hver gruppe av forpliktelser.
- ◆ opplyse om løpetid og verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd.
- ◆ opplyse om markedrenter og kommunens egne rentebetingelser.
- ◆ opplyse om forhold som kommunestyret har stilt krav om at det skal opplyses om.
- ◆ opplyse om det er avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen og hvordan evt avvik skal håndteres.

9. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

Med «langsiktige finansielle aktiva» menes midler som ikke må regnes som ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål, og som ut fra kommunens økonomiske situasjon kan anses forsvarlig å forvalte med en lang tidshorison med noe mindre fokus på kortsiktige markedssvingninger. Langsiktige finansielle aktiva skiller seg fra ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål ved at forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva ikke skal være utslagsgivende for kommunens betalingsevne på kort sikt.

Lavangen kommune har per dd ingen langsiktige finansielle plasseringer. Dersom det blir aktuelt for kommunene å foreta slike langsiktige finansielle plasseringer, utover dagens ordning med ordinære bankinnskudd, vil kommunedirektøren i forkant utarbeide egne retningslinjer for dette. Finansreglementet må da oppdateres og det må gjøres nytt vedtak i kommunestyret.

10. Garantier

10.1 Krav til innholdet i vedtak om garantier

Et garantivedtak skal angi

- a. hvem garantien er stilt for
- b. hvilket formål garantien gjelder
- c. hvilken type garanti som er stilt
- d. det maksimale beløpet som det garanteres for og hvordan beløpet eventuelt reduseres i garantiperioden
- e. hvilket tidspunkt garantien gjelder fra og når den opphører
- f. om vedtaket må godkjennes av departementet etter kommunelovens § 14 - 19

Hvis det kausjonerer for lån, skal garantivedtaket også angi lånets hovedstol og hvilket tillegg for renter og omkostninger som det garanteres for.

Hvis kommunen eller fylkeskommunen tar forbehold som har betydning for kommunens eller fylkeskommunens garantiansvar, skal forbeholdene komme fram av garantivedtaket.

Hvis kommunen eller fylkeskommunen skal ha rettigheter som skal dekke utgiftene ved en eventuell innfrielse av garantien, skal rettighetene komme fram av garantivedtaket.

Hvis garantien er gitt for små beløp og ikke skal være gjenstand for godkjenning av departementet, jf. kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum, skal garantivedtaket også angi at garantien er ugyldig hvis mottakeren av garantien forsto eller burde ha forstått at den er i strid med kommuneloven § 14-19 første ledd første punktum.

10.2 Begrensninger i garantiens varighet

Garantier for finansiering av investeringer, kan ikke gis utover investeringens levetid og uansett ikke for mer enn 40 år.

Garantier for andre formål, kan ikke gis for mer enn fem år.

Kausjoner kan ikke gjelde for mer enn to år fra det tidspunktet som fordringen mot hoveddebitor forfaller.

10.3 Kommunale garantier for små beløp

Et garantivedtak som er truffet av en kommune skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet, jf. kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum, hvis beløpet som kommunen garanterer for er lavere enn eller lik den beløpsgrensen som gjelder for kommunen etter andre ledd.

Beløpsgrensen for kommuner som ikke har over 3 000 innbyggere, er 800 000 kr

Det er innbyggertallet i kommunen 1. januar i året før garantivedtaket som avgjør hva som er beløpsgrensen for kommunen.

11.Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.

11.1 Risikovurderinger.

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres følgende atskilte risikovurdering:

- a) Renterisikoen for plasseringer av ledige likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng.
- b) En «netto» gjeldsbetraktning som viser kommunens renterisiko angitt i NOK ved 1% andel generell endring i rentekurven.

11.2 Kvalitetssikring.

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurderer om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens

regler og regler i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko og rutiner for å avdekke avvik finansreglementet.

Kommunedirektøren pålegges ansvar for at slike vurderinger innhentes eksternt eller gjennom kommunerevisjonen.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved endring av reglementet og før kommunestyret vedtar nytt endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.